

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Kosztolányi Dezső: Beszélő boldogság

*Beszélni kell most énnekem. Szeretnek.
Szeretnek engem, boldogság, hogy élek.
Beszélni kell mindig s nem embereknek,
hogy vége már, eltűntek a veszélyek.*

*Beszélni égnek, fáknak és ereknek,
neked, ki nagy vagy, mint az úr, te lélek,
s nincsen füled sem, látod, én eretnek,
csakán neked, a semminek beszélek.*

*S ki hajdanán lettél a fájdalomtól,
mely a vadember mellkasába tombol
és a halál vas-ajtáin dörömböl,*

*most megszületsz belőlem és dalomból,
minthogy kitörve rég bezárt körömből,
ujjongva megteremtelek örömből.*

(1932)

Forrás: Kosztolányi Dezső összes versei. Unikornis Kiadó, 1994. II. 15.

- a. Milyen jelentései vannak a címnek? Vizsgálja meg a vers összefüggésében is! 5 pont
- b. Mi jellemző a vers beszédhelyzetére, kiemelten a megszólítottokra? 5 pont
- c. Milyen a vers hangneme? Fejtse ki válaszát! 5 pont
- d. Milyen versformában írta művét Kosztolányi? Értelmezze forma és a versbeli tartalom viszonyát! 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Az egyik budai gimnázium hittan munkaközösségének kezdeményezésére az iskola 2017 tavaszán, éppen a húsvét előtti nagyböjti időszakban hirdetett meg – stílusosan Kütyüböjt néven – játékot a felsős (9–12. osztályba járó) gimnazisták körében. Ezzel a kezdeményezéssel az iskola arra akarta ráébreszteni a fiatalokat, hogy van élet kütyük, azaz elektromos, elektronikus és digitális eszközök (mobiltelefon, okostelefon, komputer, tablet stb.) nélkül is.

A kütyüböjt-féle kezdeményezés egyébként nem ismeretlen és szokatlan külföldön sem. A játék lényege az önkéntesség és a szándékosság: önkéntesen lehet benevezni, és szándékosan kell a készülékeket használaton kívül helyezni (kikapcsolni). Az önmegtartóztatás vállalása szólhat csupán néhány órára is, de ezeket a böjtöket általában legalább egy teljes nap (24 óras) időtartamra hirdetik meg. A pszichológusok szerint az ennél hosszabb ideig tartó megvonások még hatásosabbak lehetnek, még erősebben járulhatnak hozzá a megtisztuláshoz, az elveszített önfegyelem visszanyeréséhez. [...]

A 72 órás időtartamra (3 teljes napra!) meghirdetett játék eredményességéről nem tudok. Számomra csaknem reménytelen kísérletnek tűnt a kütyüböjt megtartatása a különféle képernyők által behálózott, csapdába ejtett középiskolások körében, annak ellenére is, hogy a játékba önkéntesen lehetett benevezni, s a háromnapos digitális böjtért cserébe különféle értékes nyereményeket helyeztek kilátásba. [...] Nagyon fegyelmezettnak kell lennünk, ha nem akarunk a digitális technika rabságában, fogságában élni.

(H. Varga Márta: Kütyüböjt www.anyanyelvapolo.hu)

- a. Készítsen öt pontból álló vázlatot a szövegről! 5 pont
- b. Emelje ki a szövegből a *böjt* szó rokon értelmű szavait, kifejezéseit! 4 pont
- c. Melyek a szöveg kommunikációs funkciói? Támassza alá két-két példával válaszát! 6 pont
- d. Fejtse ki a véleményét 10–15 mondatban arról, hogy reménytelen kísérletnek vagy elképzelhetőnek tartja a *kütyüböjt* bevezetését az iskolákba! 10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A nő ábrázolása az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**pl. Jókai Mór: Az arany ember, Mikszáth Kálmán: A bágyi csoda, Krúdy Gyula: A hídon vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott mű műfaji sajátosságai 5 pont
- b. a nő típusok a műben 5 pont
- c. a nő ábrázolásának stílus(irányzat)beli eljárásai 5 pont
- d. a szereplők kapcsolatrendszere a műben 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.